

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 184

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
POSLOVALNICA U.P.R.A.V.E.: 25-67 in 25-67
TELEFON CELJE, Prešernova 3. tel. 280
LJUBLJANA: 46-91

Maribor, četrtek 16. avgusta 1940

NAROČNINA NA MESEČ
Prelema v upravi ali po pošti 14 dn.
Dostavljena na dom 16 dn. tujca 30 dn.
POSTNI ČEKOVNI RACUN: 11.409

Cena
din 1.—

Napetost med Grčijo in Italijo

Umor Albanca Hodge in njegove posledice — Skrivnostna potopitev grške križarke — Splošna mobilizacija v Grčiji — Pošiljanje italijanskih čet v Albanijo

ATENE, 16. avgusta. Central News, Napetost med Grčijo in Italijo, ki se je pričela z umorom Albanca Hodge, se je v zvezi s potopitvijo grške križarke »Helle« po neznani podmornici, stopnjevala in se stalno veča. Ponoči je bila v Grčiji odredjena splošna mobilizacija. Vsi vojaški dopusti so ukinjeni. Tudi vsi oddelki grške vojske so bili še tekom pretekle noči vpoklicani in so se morali takoj vrniti na svoje ednice. Po v Atene prispelih vesteh privlačajo Italijani stalno nove čete iz Italije v Albanijo.

Potopitev grške križarke »Helli«

ATENE, 16. avgusta. ZPV. Včeraj je bila grška križarka »Helli« ob 8.30 dopoldne pred pristaniščem otoka Timosa v skupini Kikladov nenadoma napadena po neznani podmornici, ki se ni dvignila na površino, ne da bi bilo mogoče ugotoviti njeno pripadnost. Podmornica je izstrelila tri torpeda, od katerih sta prva dva zadela ob pomol v pristanišču, kjer je bilo več tisoč romarjev, tretji pa je pogodil križarko v strojni del in povzročil na njej požar. Poskus, da bi ladjo zavlekli v plitvino pristanišča se ni posrečil, 2100-tonska križarka, druga največja grška vojna ladja, se je potopila. Pri tem je bil 1 mornar ubit, 29 jih je bilo ranjenih, ostali so se pa rešili. Dosedanja preiskava še ni ugotovila identitete podmornice, ki je napadla in potopila križarko »Helli«, splošno se pa sodi, da je bil ta napad izvršen v zvezi z napetostjo, ki je nastala med Grčijo in Italijo v zvezi z umorom Albanca Hodge. Ministrski predsednik je lmet včeraj dolg razgovor z italijanskim poslanikom, nakar je sledila seja vlade, potem je pa bil Metaxas pri kralju. V zvezi s tem je grška vlada izdala ukaz, da ne sme nobena grška trgovska ladja do nadaljnjega zapustiti pristanišča.

ANKARA, 16. avgusta. Turška uradna

Pismo grškega kralja Metaxasu

ATENE, 16. avgusta. Atenska agencija javlja: Kralj Jurij je poslal predsedniku ministrskega sveta Metaxasu pismo, v

agencija. Včeraj zjutraj ob 8.30 je neznana podmornica torpedirala in potopila grško 2100 tonsko križarko »Helli«, ki je bila usidrana na otoku Timosu. Križarka je bila zaradi slavnosti okinčana z zastavicami, ko so pretresle zrak tri eksplozije. Prva dva torpeda sta zadela pomol, šele tretji je zadel. Ubityh je bilo 31 mornarjev. Bliznje ladje so takoj začele z reševalnimi deli in skušale potapljačjo se križarko privezati in odvleči v dok. Ti poskusi pa so se izjalovili in križarka se je potopila. Obžalovati je ta čin tembolj, ker je Grčija znana po kar najbolj lojalni vsestranski nevtralnosti. Posebno pa zato, ker ima Grčija sedaj že druge svoje resne težave, namreč v sporu, ki je nastal med njo in Albanijo. Albanske oblasti namreč očitajo grškim oblastem umor nekega Albanca, ki ga ti uradni krogi označujejo kot patriota, dočim ga grške oblasti označujejo za razbojnika.

ANGLEŠKA IZJAVA

LONDON, 16. avgusta. Reuter. Admiralitet uradno zanika, da bi bile pri potopitvi grške križarke »Helle« prizadete angleške podmornice. V tem delu Egejskega morja sploh ni bilo nobenih angleških podmornic.

katerem pravi med drugim: »Nepričakovana vest o torpediranju križarke »Helle« me je zelo zbolela. Pridružujem se žalo-

sti, ki je zavlada v kraljevski mornarici zaradi te izgube. Obenem sem pa ponosen zaradi hrabrosti in discipline, ki jo je ob tej priliki pokazala posadka »Helle«.

Prosim vas, izrazite vsej kraljevski mornarici, častnikom, podčastnikom in mornarjem potopljene križarke in družinam žrtve moje najtoplejšje simpatije.«

Metaxasovo pismo grški mornarici

ATENE, 16. avgusta. Atenska agencija poroča: Ministrski predsednik Metaxas je poslal kraljevski mornarici naredbo, v kateri pravi: »Z boleščjo v duši javljamo kr. mornarici izgubo križarke »Helle« v zalivu Timosa, kjer je bila usidrana, da bi počastila čudodelno podobo Bogorodice. Medtem ko je bila ladja usidrana s svečano zastavo na kljuni, jo je torpe-

dirala podmornica neznane zastave. Izražajoč boleščjo, ki polnijo dušo vsega grškega naroda, pozdravljam najtopleje poveljnika, častnike, podčastnike in mornarje s »Helle«, ki so izpolnili svojo dolžnost tako, kot to veleva staroslavna tradicija grškega pomorstva. Obenem izražam sožalje žrtvam padlih mornarjev.«

Kdo in kaj je bil ubiti Hodga?

TIRANA, 16. avg. Stefani. Grška vlada vztraja pri tem, da je ubiti albanski patriot Daut Hodga običajni kriminalni tip. List »Tomori« prinaša biografske podatke o ubitem, kjer hoče predstaviti vso stvar na način, ki ne odgovarja resnici. Daut Hodga se je rodil v Kamuriju pred 40. leti. Ko je njegov rojstni kraj pripadal Grčiji, se je prirodno uprl krivic in zatiranju od strani grške vlade. Eden njegovih rojakov je že bil ubit od plačancev grške vlade. Od 1915. do 1922. je Daut Hodga stalno bival v planinah, in kadar se je njegovim rojakom

na grških tleh zgodila krivica, se je mačševal z orožjem v roki. Na njegovo glavo je bila razpisana nagrada, toda je vselej srečno ušel zasledovalcem. Potem je šel v Albanijo. Grška vlada je zahtevala njegovo izročitev, toda bivši kralj Ahmed Zogu se ni upal dati Dauta Hodge aretirati. Ko je Albanija pristala na priključitev k Italiji, se je Hodga ponudil za vodstvo albanskega irenditizma v oblasti Kamurija na grških tleh. Njegovo akcijo Grki niso odobraval, tako je bil nanj pripravljen uboj.

Razmerje med Grčijo in Italijo

LONDON, 16. avg. Reuter. Italijanski tisk in radio sta naslovlila te dni ostre besedene na račun Grčije v zvezi z umorom Hodge. »Tako ne sme iti več dalje« in »grški igri je treba napraviti enkrat za vselej konec« so motivi, ki se ponavljajo. Po naročilih v USA, kamor poročajo njihovi dopisniki iz Evrope, prihajajo ameriški krogi do zaključka, da se spor med Grčijo in Italijo vedno bolj poostruje. Ti

krogi vedo celo povedati, da bo Italija podprla zahteve Albanije po odstopu Krfa in severne Grčije.

ANKARA, 16. avg. Turška ur. agencija. Tekom včerajšnjega dne so prispeli iz Brindisija v albanske luke novi transporti čet. Iz Aten poročajo, da jim tam ni ničesar znano o kakšni zahtevi neke tuje sile, ki bi šla za tem, da bi se Grčija odpovedala dobljenim garancijam.

1000 nemških letal nad Anglijo

Včeraj so izvršili Nemci največje letalske napade na Anglijo in bombardirali prvič tudi London — Angleži so pa napadli bencinska skladišča v zasedeni Franciji in kraje v Nemčiji

LONDON, 16. avgusta. Reuter. V teku včerajšnjih bojov je sovražnik vrgel nad Anglijo nad tisoč letal, bombnikov in lovcev. Angleški lovci so sestrelili 130 sovražnih letal, protiletalska artilerija pa 11.

LONDON, 16. avgusta. Reuter. Uradno javljajo, da so angleški letalci v teku včerajšnjega dne sestrelili 144 sovražnih letal. Angleži pogrešajo 27 svojih letal.

NEMŠKO URADNO POROČILO

BERLIN, 16. avgusta. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno poročilo: Neka naša podmornica ja potopila na Atlantiku angleško pomožno križarko »Transylvania«. Kljub slabemu vremenu so nadljevala naša letala 14. t. m. napade na angleška pristanišča, letališča, industrije, balonske zapore in zbirališča čet v južni in srednji Angliji. V Cardiffu, Westonu in Portlandu so bile bombardirane pristaniške naprave, pri Worcesterju in Salisburyju oboroževalne tovarne v Brightonu in Lewosu pa transformatorske postaje. V južni in južnovzhodni Angliji so bili napadi usmerjeni glavno proti letališčem in proti vojaškim taboriščem pri Alderhorstu. Pri tem so se razvili srđiti spopadi. Pri

razmeroma maloštevilnih angleških nočnih napadih na Nemčijo 14. in 15. t. m. je bila porušena neka cerkev pri Derichsweilerju, druge škode pa ni bilo. Sovražnik je izgubil tega dne 28 letal, mi pa jih pogrešamo 12.

NEMŠKA POSEBNA POROČILA

BERLIN, 16. avgusta. ZPV. Sinoči ob 18. uri je bilo izdano posebno uradno poročilo vrhovnega vojnega poveljstva nemške vojske, v katerem pravi, da je neka nemška letalska eskadrilja ob 17. uri letela nad Londonom. Eskadriljo je sprejelo silno streljanje protiletalskega topništva, ki pa ni imlo nobenega uspeha. Nemška letala so vrgla bombe na vojašk objekt okoli Londona in se nato vrnila na svoja letališča. Razen tega sta bili izdani še dve poročili po DNB. Prvo poročilo pravi, da je skupina strmoglavcev napadla letališče Lenham v grofiji Kent ter poškodovala tri hangarje in vzletišče. Nemška letala so se vsa vrnila. 35 bombnikov je pa napadlo Newcastle in vrglo več bomb. Napadene so bile tudi tovarne Wickers-Armstrong. Dalje je bilo zadetih več trgovskih ladij na reki Tyni. V več krajih so bombardiranja povzročila

požare. Protiletalsko topništvo ni doseglo proti nemškim napadom nobenih uspehov. Po drugem poročilu je skupina strmoglavcev napadala letališče Horking pri Dovru. Zažganih je bilo več hangarjev. Med napadom se je razvil spopad z angleškimi letali. Pri tem je bilo sestreljenih 11 angleških letal. Na nemški strani sta bila sestreljena dva bombnika.

ANGLEŠKE IZGUBE NAD DANSKO

BERLIN, 16. avg. DNB. O bojih 13. t. m. poroča nemško vrhovno poveljstvo: Nemška lovska letala in protiletalska obramba je nagnala sovražne eskadrilje iz Danske. Pri tem je bilo od 23 angleških letal sestreljenih 16 strojev. Pod poveljstvom poročnika Friedricha je 8 Messerschmittov stopilo v boj s 15 angleškimi letali tipa Bristol-Bolenheim. Vseh 15 angleških letal je bilo nad danskim ozemljem sestreljenih. V tem spopadu se je najbolj odlikoval letalski narednik Menge, ki je sam zrušil 4 angleška letala.

ANGLEŠKO VOJNO POROČILO

LONDON, 16. avgusta. Reuter. Včeraj je divjala doslej največja letalska bitka

nad Kanalom in vzhodno angleško obalo, do poznega večera se je v glavnem vršilo deset zračnih bitk. Nemci so to pot vrgli v boj kar 1000 svojih letal, dočim je angleško letalsko poveljstvo uporabilo odgovarjajoče število svojih letal. Od dopoldne do polnoči je bilo sestreljenih 144 nemških letal, dočim znašajo lastne izgube 27 letal, od česar pa se je 8 pilotov rešilo s padali. Nemške izgube so torej 2 krat večje, kakor prejšnji dan. Nemške izgube ves zadnji teden znašajo 381 letal, ali po 76 na dan. Uradni komunikacije letalskega ministrstva k tem številkam pripominja, da aniso v nobenem razmerju z doseženimi rezultati. Včeraj dopoldne se je pričel prvi letalski napad, ki je bil usmerjen na letališča v Kentu in na ladje v Kanalu. Lovci tipa Spitfire in Hurricane pa so prvih 20 Junkarsev sprejeli že nad Kanalom, 10 od njih sestrelili, 4 pa poškodovali. Le 4 letalom se je posrečilo opredeliti skozi, nakar so bombardirala letališča v Kentu. Zadnji napad je proti večeru izvršilo 200 nemških letal na južnoangleška pristanišča in letališča. Očividci pripovedujejo, da so v tej zadnji zračni bitki, ki je bila najhujša, padala nemška letala v morje po 1 na minuto. V ostalem so nemška letala bombardirala južnolondonsko letališče Croydon, pri čemer je bilo poškodovanih nekaj zgradb, večina bomb pa je padla na bližnje hiše, ki so bile razrušene. Izvršen je bil napad na Hastings, kjer je bilo razrušenih nekaj vladnih palač. Ena oseba je bila ubita. Tudi v Rochesterju je bilo razrušenih več hiš. Pri bombnih Nadaljevanje na 2. strani

Guibet in Stewart o letalskih bitkah

Angleško prikazovanje sedanjih velikih letalskih napadov in spopadov nad Rokavskim prelivom in južno ter vzhodno Anglijo

LONDON, 16. avgusta. Reuter. Letalski maršal Guibet ocenjuje cilj zadnjih nemških zračnih napadov. V svojem govoru na radiu je davi dejal: »Vprašati se moramo, čemu uporablja nasprotnik razmeroma tako ogromne zračne sile za napade, ki so namenjeni zgolj ladjevju v Kanalu in obrobni ciljem na naši južni in deloma vzhodni obali. Kajti njegove izgube vendar niso v nikakem razmerju z doseženimi rezultati, četudi bi bili vedno in vsi 100 odstotno doseženi. V to »malo bliskovito vojno« meče nasprotnik kar po 400, da celo po 1000 letal, pri čemer izgubi prevelik procent letal, da bi se to trajno izplačalo, tembolj, ker gre za izvršitev nalog manjše važnosti. Ali gre za premošitev, da bi mi vsa bojna letala vrgli na jtev, kar bi nasprotniku omogočilo uspešen napad s severa, ali gre le za tipanje in preizkušanje naše moči, ali pa za prestižno vprašanje? Trditvam nasprotne propagande, da bi šlo za naše izstradanje, mi ne moremo nasesti. Tudi ne njihovim trditvam, da se naši lovci ne upajo v zrak, ko se pojavijo oni. Vsekakor morejo imeti razloge, da že sedaj za podvig manjše važnosti trošijo nerazmerno velike sile, ko jih bodo tako potrebovali pri generalni invaziji.

Kar tiče verodostojnosti števil v uradnih komunikacijah, slišim večkrat, kako pra-

vijo: »70 nemških letal zrušenih in le 7 naših? To je nemogoče!« Tem dvomljivcem želim povedati sledeče: »Uradno se vzame na znanje samo ona sovražna izguba, ki jo potrđita: 1. ali vsaj 2 pilota, ali pilot in kak opazovalec na kopnem ali na morju; 2. mora biti javljeno, da je sovražno letalo strmoglavilo na tla ali v morje ali vsaj, da so na padajočem letalu opazili plamen. Samo padanje ali opazitev dima ne zadostuje. Razen tega javlja letalsko ministrstvo 3 kategorije izgub: 1. zrušeno, 2. verjetno zrušeno, 3. poškodovano letalo. V prvo kategorijo pridejo letala, o katerih, kakor zgoraj povedano, se sklada vsaj dvoje poročil. Dvomljivi primeri pridejo v drugo kategorijo. Večina teh primerov so resnične izgube, dasi v uradnih poročilih kot take ne figurirajo. Zelo veliko število poškodovanih letal faktično svojih baz ne doseže več. Zatorej lahko kategorično rečem, da predstavljajo uradna poročila minimalne izgube nasprotnika.

Dalje naj omenim našo pripravljenost proti padalcem. Nekega našega pilota, ki je odskočil iz zadetega letala, so hoteli kmetje ubiti, dasi jim je kazal svojo legitimacijo. K sreči so ga rešili iz grozečega položaja vojaki, ki pa mu do zadnjega tudi miso zaupali. V tajno nasprotnikovo

orožje ne verujem. Kakor hitro bi ga uporabili, če bi ga res imeli, bi ne bilo več tajno. Razen tega pa bedijo naši znanstveniki v številnih laboratorijih nad tako nevarnostjo. Najboljše protisredstvo so pogum, odločnost, trda borba in jasnost misli.«

LONDON, 16. avgusta. Reuter. Takoj potem, ko je letalsko ministrstvo objavilo proti polnoči rezultat včerajšnjih zračnih spopadov, s številko 144 sestreljenih sovražnih letal, je stopil pred mikrofon znani vojaški izvedenec Olliver Stewart, ki je dejal: »To so številke! Toda to zračno zmago niso izvojevali le naši lovci, ampak tudi protiletalska obramba, ki sestoji iz protiletalskih topov, iz strojnice tipa »Lewis«, iz balonskih zapor in iz zračnih pasti. Nasprotna letala, posebno strmoglavce, motijo balonske zapore. Dokler te stoje, jim ni mogoče izvajati svojih vratolomnih strmoglavstev. Važnost vloge našega bojnega letalstva se sestoji v tem, da nasprotniški napad odbije. Važnost naše protiletalske obrambe pa je v tem, da omogoča nemoteno delo v cilju čim večjega vojnega napora. K temu pa prihaja še kot 3. način vojevanja protinapad. Tega izvajajo naši teški bombniki noč za nočjo z naraščajočo silovitostjo.«

nili položiti nemški padalci. Vendar je vse iskanje ostalo brez uspeha. Nikjer niso našli nobenega nemškega padalca. Zaradi tega je nastala domneva, da se napravili Nemci samo poizkus in so potem padalce spet odpeljali. Ta domneva se pa zdi prav malo verjetna. Bolj verjetno je, da so Nemci nalašč spustili prazna padala, da bi Angleže vznemirili. V Berlinu so izdali namreč uradno poročilo, v katerem pravijo, da niso nemška letala spustila na Anglijo doslej še nič enega samega padalca in da so vse nasprotne vesti neresnične.

2000 ton bomb na Čungking

TOKIO, 16. avgusta. ZPV. Po dosežanih ugotovitvah je od začetka vojne doslej bombardirajo sedanje kitajsko glavno mesto Čungking skupno 3300 japonskih letal, ki so vrgla na Čangkajsko prestolnico nad 2000 ton bomb. Pri tem so Japonci zbili tudi 74 kitajskih letal, dočim so jih 57 uničili na tleh.

Angleške otoke za bojne ladje 3

STOCKHOLM, 16. avgusta. DNB. — »Stockholms Tidningen« poročajo iz Londona, da je Anglija po ameriških vesteh ponudila Zedinjenim državam Severne Amerike svoje otoke v Zahodni Indiji (med Severno in Južno Ameriko) v zameno za ameriške torpedolovce in motorne čolne. Razen tega bi Amerika dobila dovoljenje, da zgradi svoje pomorske in letalske baze na nekaterih točkah angleških posesti v Tihem oceanu. Omenjeni švedski list pravi, da je s tem v zvezi tudi mislja Rooseveltovega poveljstva odposlanca Donovana.

ANGLEŽI UTRJUJEJO BURMO
NEW YORK, 16. avgusta. DNB. »New York Times« poročajo iz Čungkinga, da pripovedujejo tam potniki, ki so prispeli iz Rangoona, da utrjujejo Angleži mejo Burme, očito iz strahu pred možnostjo japonskega napada čez Kitajsko. Angleži so postavili v Lašnu in drugih mestih Severne Burme protiletalske topove.

»VICTORY« NI POTOPLJEN
LONDON, 16. avg. Reuter. Admiralihta zanika, da bi bil rušilec »Victory« potopljen. Rušilec je v službi.

V KANADI 11.000 PILOTOV
OTTAWA, 16. avg. Reuter. V Kanado je prispel angleški podtajnik letalskega ministrstva Dalfour v posebni misiji, da se pojača letalska produkcija in pospeši izvežbanje pilotov. V imperialni letalske šoli bo v kratkem izvežbanih in sposobnih za vojno službo 11.000 pilotov.

MEREŽKOV NASLEDNIK SAPOŠNIKOVA
MOSKVA, 16. avgusta. Reuter. Na lastno prošnjo je zaradi slabotnega zdravja zamenjan načelnik generalnega štaba sovjetske vojske, Sapošnikov. Na njegovo mesto je imenovan general Merežkov, ki pa bo še dalje obdržal položaj pomočnika komisarja narodne obrambe.

PAPEN PRI INOENIJU
ANKARA, 16. avgusta. Anatolska agencija javlja, da je sinoči sprejel Ismet İnönü nemškega poslanika von Papena v avdienci.

NEMCI O LETALSKIH IZGUBAH
BERLIN, 16. avg. DNB. Premoč nemškega letalstva v bojih nad Anglijo je razvidna iz naslednjega: Od 8. do 15. t. m. je bilo skupaj sestreljenih 505 angleških letal, deloma v zraku, deloma na zemlji. Nemške izgube znašajo v istem času 129 letal.

STARHEMBERG PRI DE GAULLEU
LONDON, 16. avg. Reuter. Letalski minister sir A. Sinclair je v parlamentu izjavil, da je avstrijski knez Starhemberg v letalstvu generala de Gaullea kot vojni pilot-prostovoljec.

PAPEŽ KANADSKIM PETORČICAM
NEW YORK, 16. avgusta. Reuter. Papež je poslal po kablogramu svoj blagoslov kanadskim petorčicam, ki so pristopile k prvemu svetemu obhajilu.

Mariborska napoved: Spremenljivo oblačno in toplotno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura 22,2, danes najnižja 13,4, opoldne 19,5.

Borza, Curih, 16. avg. Devize: Beograd 9.05, London 17.70, Newyork 4.39, Milan 22.1750, Berlin 175.38.

Edenov govor o sedanji vojni

LONDON, 16. avgusta. Reuter. Predsinočnim je vojni minister Eden na radiu dejal, da se vojna za Anglijo šele komaj pričena. Pričelo se bo šele tedaj, ko bo nasprotnik na otoku bistveno oslavljen in ko bo vojna ponešena v osrčje sovražnikove dežele. Omenjal je ogromne napore britanske industrije, ki je morala v pičlih 7 tednih popolnoma na novo opremiti one divizije, ki so jih morali

pri Dunkerqueu takorekoč iz morja potegniti, nadalje na novo opremiti 3 do 4 milijone mož ter izvežbati en in pol milijona mož domače garde. To je jedro sedanje angleške kopnene vojske, okoli ka terega stoje močne dominionske čete ter zavezniške čete.

Ako s hoče pravilno oceniti odločenost

in zmogljivost Anglije, vojno končati v sovražnikovi deželi, se ne sme gledati samo na karto Evrope, na kateri je videti Anglijo kot majhen otok na levi strani zgoraj. Odpreti je treba marveč karto sveta, da se vidi 7 oceanov in 5 celin, nakar postane razumljivo, da Britanija tod govori važno besedo, zaradi česar bo izrekla tudi zadnjo. Vojne ne bo preje konec, dokler ne bo upostavljeno sožitje med enakopravnimi narodi. A ne le upostavljeno, marveč tudi tako utrjeno, da bo ostalo trajno.

Boji med Italijani in Angleži

RIM, 16. avgusta. Stefani. Glavni stan italijanske vojske je izdal včeraj sledeče poročilo: Operacije v Britski Somaliji so v polnem teku in se razvijajo v vedno ostrejšo spopade, pri katerih sodeluje tudi letalstvo. V teh bojih je bilo ujetih več sovražnih vojakov in zaplenjenega mnogo vojnega materiala ter orožja.

RIM, 16. avgusta. ZPV. Bitka v okolici Adadleha v Britski Somaliji predstavlja, kakor zatrjujejo italijanski vojaški strokovnjaki, začetek velike italijanske ofenzive od Sredozemskega morja do Indijskega oceana. S tem se pričena največja dose danja kolonialna vojna Italije, pa tudi Anglije, kakor piše sam »Observer«, ki pravi, da Anglija še nikoli doslej ni bila pri-

siljena voditi tako obširne vojne za obrambo svoje kolonialne posesti. Glavni napad pa pričakujejo Angleži na Egipt, zato svetuje angleški tisk angleški vojski v Egiptu, ki je šibkejša od čet, s katerimi razpolaga maršal Graziani v Libiji, naj sama preide v napade, da bi tako laže ohranila svoje položaje.

LONDON, 16. avgusta. Reuter. Ministerski predsednik Churchill je dejal sinoči v parlamentu, da so Italijani v Britski Somaliji zavzeli kraj Tok Ogan, severovzhodno od Hugeshe. Znatno slabšeje angleške sile so tod bile prisiljene umakniti se premoči dveh sovražnih motoriziranih divizij. Boji se nadaljujejo. V torek bo podal Churchill glavni pregled teh bojev.

Angleški letalski napad na Italijo

RIM, 16. avgusta ZPV. Kakor je poročalo vrhovno poveljstvo italijanske vojske, so v sredo zjutraj bombardirala angleška letala, ki so priletela čez Švico, gornjeitalijanska mesta. Na Milan je bilo vrženih 30 razstreljivih in zažigalnih bomb. Ubilih je bilo 12 civilistov, 44 pa jih je bilo ranjenih. Na Turin je padlo okoli 15 bomb, ubit je bil 1 civilist in 8 jih je bilo ranjenih. V Aleksandriji je bilo 9 mrtvih in nekaj ranjenih. Vojaški objekti niso bili nikjer zadeti.

RIM, 16. avg. Stefani. Da bi potrđili netočnost tujih vesti o angleških zračnih napadih na severno Italijo, posebno pa glede škode v Milanu in Turinu, so italijanski listi prinesli fotografije tovarn Fiat in Caproni, o katerih so v Londonu

poročali, da so poškodovane. Slike kažejo, da so tovarne nepoškodovane. Prebivalstvo Turina in Milana se je lahko osebno prepričalo o tem. Angleški nočni napad na Turin in Milan ter druga mesta ni napravil materialne škode, pač pa je mnogo mrtvih in ranjenih med civilnim prebivalstvom.

ALEXANDRIA (PIEMONTE), 16. avg. Stefani. Pogreb 12 žrtev angleškega bombardiranja je bil včeraj ob spremstvu predstavnikov oblasti in dolge vrste pogrebcev, ki so skrušeni sledili krstam, okrašenim z vencem in cvetjem. Nad grobom je bila po fašističnem obredu izkazana zadnja čast žrtvam barbarskega napada.

Lov na nemške padalce v Angliji

NEW YORK, 16. avgusta. ZPV. Ameriški listi poročajo zelo obširno o lovu na nemške padalce v Angliji. Na Angleškem so našli v sredo več padal, iz česar so sklepali, da so se tekom noči spustili na Anglijo nemški padalci. Takoj so bili povsod odrejeni alarmi in v akcijo

je stopila angleška narodna garda, ki je preiskala vse kraje in vse ozemlje. Na padalsko nevarnost so opozarjali zvonovi in tufile so sirene. Preiskane so bile tudi vse prometne naprave, vse elektrarne in tovarne, če se ne bi morda kje našli peklenški stroji, ki bi jih bili uteg-

Nadaljevanje s 1. strani!

napadih na severovzhodno obalo je bilo precej oseb ubitih. Zračni napad na Portland je ostal brezuspešen. Tudi London je imel včeraj zopet zračni alarm t. j. že 5 v tej vojni.

ANGLEŠKI NAPAD NA BENCINSKA SKLADIŠČA

LONDON, 16. avgusta. Reuter. Letalsko ministrstvo je sinoči objavilo: Letala RAF so v sredo ponoči 2 uri in pol bombardirala francoski Gironde okoliške kraje Bordeauxa, kjer so zažgali vse bencinske rezervoarje, kar so jih imeli Nemci tam. Nastali so tako številni požari, da piloti, ki so odhajali, svojih ciljev sploh niso mogli več razločiti in je bilo požare opaziti 200 kilometrov daleč. Zlasti so bili uničeni petrolejski rezervoarji v Almesu, v Blaye in Pauillacu. Nastale so tudi velike eksplozije. Nadalje so bila bombardirana štiri letališča v severni Franciji, 4 letala se niso vrnila.

NAPADI NA NEMCIJO

LONDON, 16. avgusta. Reuter. Letalsko ministrstvo je objavilo, da so prejšnjo noč letala RAF bombardirala kraje v Nemčiji dolgi do Dessaua (blizu Leipziga), kjer so bile poškodovane Junkersove tvornice. Tudi Berlin je imel zračni alarm. Dalje so bila bombardirana letališča pri Cherbourgu in St. Omerju.

ZRAČNE PASTI IN PRAZNA LETALA

LONDON, 16. avgusta. Reuter. Ob priki včerajšnjih zračnih napadov na Anglijo je angleška obramba prvič preizkusila tako zvane »zračne pasti«. Je to priprava, v katero se sovražno letalo ujame in je seveda tajno. Včeraj se je v tako zračno past ujel prvi sovražni bombnik, ki je bil pri tem uničen in vseh pet članov posadke je bilo ubitih. Glede padal, ki so jih našli, je sedaj definitivno ugotovljeno, da je nasprotnik spuščal prazna padala, da bi zasejal strah. Več padal je obviselo nerazvitih na krošnjah dreves. Tudi opazovalci so javili, da so sovražna letala prazna padala.

Novice

V avtobusu iz Maribora do Sv. Jurija

Mnogo črnila in papirja in še več govorniške energije je že bilo uporabljeno v obravnavanju slabega stanja naših cest. Če pa bi sedaj naredili bilanco tega dela, bi nam pokazala, da je pasiva večja od aktive. Ceste se kljub temu niso mnogo zboljšale in ljudje na Dravskem polju ali v Savinjski dolini, še vedno prav tako tožijo o slabih cestah, kakor mi v Slovenskih goricah.

Podoba je, da ima »Večernik« v tem oziru posebno nalogo: skoraj nenehoma priobčuje dopise o naših cestah in čudim se potrpežljivosti njegovih urednikov, da se še niso naveličali objavljati teh dopisov, zlasti, ko vidijo, da ni uspeha. Njihova vztrajnost je resnično velika in upajmo, da bodo prizadeti njihove in naše prošnje enkrat le upoštevali.

Sam pa skoraj nimam več korajže pisati o naših cestah iz dveh razlogov: prvič, ker to delam prevečkrat, drugič pa sem v stalni odvisnosti ljutomerskega cestnega odbora in tako mi vedno preti nevarnost, da me gospodje pri gramozu, katerega leto za letom navažam na cesto, ne »zafknejo« ali pa me tudi obdolžijo sokrivde pri slabih cestah. Toda, ker se mi do sedaj, kljub moji česti kritiki cest, ni nič žalega storilo, razen tega, da so nas pri letošnji licitaciji gramoz malo pri cenah »priškrnili«, sem se odločil, da ponovno nekaj napišem o cestah.

Radi sigurnosti bom pustil ljutomerski cestni odbor pri miru (dovažam na cesto zopet gramoz) in bom posegel v območje mariborskega cestnega odbora, katerega načelnik je sicer hud in odločen človek, vendar se ne bojim, ker nimam z njimi toženih poslovnih zvez.

Sedaj pa k stvari.

Po daljšem presledku sem se pretekli petek mudil po opravkih v Mariboru. Domov sem se vračal z avtobusom mariborskih mestnih podjetij. Ker je bil avtobus poln, oziroma sem moral radi »bon tona« odstopiti sedež neki gospe lenarskega odvetnika, sem moral stati v avtobusu.

Vožnja od Maribora preko Sv. Petra do gostilne Partlič je potekala v redu. V prijetnem razgovoru z znanci smo hvalili novo cesto in udobnost vožnje. Toda, ko smo prišli na cesto, ki veže Slovenske gorice z Mariborom preko Sv. Marjete ob Pesnici, je bilo naših mirnih »stojčih« pogovorov konec. Od gostilne Partlič naprej smo padali iz kotanje v kotanjo in avtobus se je ves »trošil«.

Človek mora imeti v resnici dober želez, da lahko stoji v avtobusu prenese to neprijetno vožnjo preko cestnih kotanj. Če ni človek dobro pripravljen za tako vožnjo, se mu lahko pripetijo razne neprijetnosti... Težko sem čakal, da se pripeljem do Sv. Lenarta, kjer se je avtobus ustavil in oni, ki smo morali stati, smo si odpočili.

Od Lenarta naprej je bilo boljše. Cesta je sicer ožja in polna ovinkov, toda je boljše in tudi če v avtobusu stojiš, je vožnja prijetnejša. Sedež v avtobusu seveda opisano občutiš v mnogo manjši

60 letnica gasilske čete v Rogaški Slatini

Med najstareše prostovoljne gasilske čete v Sloveniji spada vsekakor tudi zdraviliška gasilska četa v Rogaški Slatini, ki obhaja te dni 60 letni jubilej. V ta namen pripravljajo gasilci, ki jim pred seduje zdraviliški direktor g. Gračner, veliko prireditev s prav pestrim sporedom. Gasilska slovesnost bo to nedeljo, 18. t. m. pred gasilskim domom v Rogaški Slatini. Po maši za gasilce bo ob 15. velika župna vaja, nato pa gasilsko rajanje, ki bo zlasti za letoviščarje zelo mikavno. Jubilarji pričakujejo, da jih bodo obiskali v nedeljo gasilci iz vseh krajev Slovenije, da se z njimi vesele izrednega jubileja.

meri, toda to zadeve ne spremeni: cesta ostane še vedno slaba.

V dokaz resnice gornjim navedbam priporočam vodstvu mariborskega cestnega odbora, da se enkrat stoji pelje v avtobusu po imenovani cesti. Občutilo bo isto, kakor sem jaz in istočasno bo tudi sklenilo, da se mora cesta takoj in brez odloga začeti popravljati.

Mislím, da je popolnoma napačno z denarjem pri cestah varčevati; dalje časa boš s popravilom čakal, sorazmerno večji bodo stroški poprave. Pri cestah ne sme biti izgovora na težke čase. Če že drugače ne gre, naj se najprej popravijo

Ljubljana

Mezde stavbenega delavstva v Ljubljani

Po novi kolektivni pogodbi, ki jo je doseglo delavstvo stavbinske stroke, spada Ljubljana v I. mezdni razred z naslednjimi mezdami: zidarji in tesarji po 3 letih izužitve dobivajo 6.75 din, zidarji in tesarji do 3 let izužitve pa po 6 din na uro. Nad 18 let stari pomožni delavci imajo po 4.75 din na uro. Po 3 letih od izužitve lahko tesarji v I. mezdnem razredu dobi tudi po 7 din na uro, vendar pa samo po uvidevnosti delodajalca in tako, da dobi polovica upravičencev po 7 din, druga polovica pa samo po 6:50 din na uro. Tesarji do 3 let od

PROTILETALSKA ZAŠČITNA RAZSTAVA

bo spet odprta na jesenskem velesojmu. Bo pa ta razstava za jesenski velesojem popolnoma preurejena in še znatno povečana, da bo napolnila skoraj ves paviljon J na desni strani glavnega vhoda. V prvem delu paviljona bo spet razstavljena zdravstveno-kemična služba z raznovrstnimi strupi in najučinkovitejšimi pripomočki proti njim. Prav veselji bodo pa obiskovalci velesoja predvajanja filmov v rotundi, kjer bo prikazana tudi zatemnitev. V sosednjem prostoru bodo stali novi večji modeli zaklonišč in podstrešij, poleg njih bo pa nazorno urejena razstava gasilske in tehnične pomožne službe, z najmodernejšimi pripomočki za opazovalno, obveščevalno službo itd. Če razstava meseca junija je privabila tudi s podeželja prav mnogo obiskovalcev, na jesenskem velesojmu bo pa gotovo med glavnimi privlačnostmi, vsekakor bo za sedanjí čas najbolj poučna in potrebna prireditev.

a Postavljen je za policijskega svetnika IV/2 upravnik policije v Ljubljani dr. Josip Fakin.

a Na klasično gimnazijo v Ljubljani je premeščen Silvester Kopriva, profesor v Novi Gradski.

a Pri ravnateljstvu za gozdove v Ljubljani je postavljen za pomož. tehnično manipulantko VIII. skupine Angela Černivec-Belavič.

Celje

c Odlikovan je bil z redom sv. Save V. stopnje tajnik okrajnega načelstva v Celju g. Fran Koejan.

c Solferski izpiti za mesto Celje in laški okraj bodo 23. t. m. pri predstojništvu mestne policije v Celju. Kandidati naj čimprej vložijo tozadevne prošnje.

Nezdrava nadloga komarjev v Pesniški dolini

Če Pesnica ne bo regulirana, bo postala Pesniška dolina v doglednem času močvirje

Letos se povsod pritožujejo nad komarji, ki so znani nadlegovalci v nekaterih južnih pokrajinah, redkejši pa v Sloveniji. Vendar imamo tudi pri nas »komarje pokrajine«. Ena najizrazitejših je seveda naša vsestransko »solzna dolina« — pesniška dolina. Vsa leta, odkar se poplave Pesnice radi narobe izvršene regulacije množe, se večja tudi nadlega komarjev. Saj ni čudno, kajti množče se

stare ceste, šele potem naj se gradijo nove.

Škoda, ki jo povzročajo slabe ceste, pa je tudi velika na vozilih, bodisi da so to avtobusi, tovorni ali osebni avtomobili. Slabe ceste povzročajo njihovo mnogo hitrejšo izrabo.

V želji, da bo članek našel pravilno razumevanje pri šefu redakcije »Večernika« s tem, da ga bo priobčil, in da bo deležen obravnave tudi pri naših cestnih upraviteljih, ga končujem s pozivom: **popravljajte slabe ceste!** —

Vladimir Kreft.

Danes poteče rok za zamenjavo 50 din kovancev

Po odloku finančnega ministra poteče danes skrajni rok, do katerega je mogoče stare srebrne kovance po 50 din brez odbitka zamenjati pri blagajnah Narodne banke in drugih finančnih ustanov (davčna uprava, poštna hranilnica, vse pošte itd.) Če se denar pošlje v zamenjavo, velja dan odpošiljatve kot dan menjave.

TRGOVINSKA POGAJANJA S SSSR PRED ZAKLJUČKOM

Trgovinska pogajanja med SSSR in zastopniki naše države v Beogradu so pred zaključkom. Sovjetska Rusija se zanima predvsem za baker, svinec in ferosilicij iz Bora, Trepče in »Dalmatiana«, medtem ko bi naša država nabavila večje količine bombaža, parafina, gumijastih izdelkov in morda avtomobilov. Nakup bi izvršila država, ne pa trgovci, ki bi dobili blago šele od državne uprave.

c Reševanje iz stene na Mrzli gori. Med drugimi listi smo tudi mi poročali o resilni ekspediciji, ki je rešila g. Umeka in njegovo tovarišico Srakarjevo iz stene na Mrzli gori. Kakor se nam sedaj poroča, sta Umek in Srakarjeva tam prenočila in sta zjutraj sama nadaljevala pot proti Okrešlju. O kaki izčrpanosti ali reševanju torej ne more biti govora.

c Mlatilnica je zmečkala levo nogo v gležnju 6 letnemu posestnikovemu sinu Jožetu Pustoslavskemu iz Kaple pri St. Juriju pri Celju.

c Sin odgriznil prst očetu. 73 letnemu posestniku Martinu Krivcu iz Brestovca pri Rogaški Slatini je v prepiru sin odgriznil mezinček na levi roki. Krivca so oddali v celjsko hoinšnico.

c Orožništvo je aretiralo v zvezi z umorom 52 letne preužitkarice Julijane Gosakove na Planini pri Zrečah 29 letnega pastorka umorjene Franca Gosaka. Ob častu umora se je namreč Franc odstranil od dela v gozdu, kjer je delal z drugimi delavci. Vrnil se je čez nekaj časa ves razburjen. Med njim in mačeho je prišlo večkrat do prepirov zaradi previsokega prenžitka, ki ga ji je moral dajati, kar je še bolj potrdilo sum o njegovi krivdi. Oddan je bil sodišču, ki bo gotovo kmalu dognalo, v kolikor je sum opravičen.

Ptuj

p Namesto venea na grob ge. Katarine Pelovarjeve je daroval g. Košar, davčni upok. v Ptuj. Prolituberkulozni ligi v Ptuj 50 din.

p Ročno uro je izgubila Katarina Copak iz Maistrove ul. 5 na Rogozniški c. Pošten najditelj naj jo vrne proti odškodnini.

p Spravljanje luka. V lukarski deželi niže Ptuj se je pričelo spravljanje luka na debelo.

p Poslovalnica »Putnika« na Florijanskem trgu od danes dalje zopet redno posluje.

Harmonikarji so igrali v Rogaški Slatini

V sredo zvečer so imeli mariborski Šušteršičevi harmonikarji koncert v krasni združiliški dvorani v Rogaški Slatini. Poudariti je treba, da je tam tujska sezona sedaj na višku, saj ima zdravilišče toliko gostov, kakor v najboljših sezonah. Zanimivo je, da se je sedaj zbralo v Rogaški Slatini precejšnje število visokih osebnosti, med njimi mnogo ministrov in bivših ministrov, kakor doslej še nikoli. Vsi so se udeležili tudi koncerta malih harmonikarjev, ki so želi krasen moralni uspeh, saj je bil stik med odrom in občinstvom tako prisrčen in so poslušalci noreli od navdušenja za naše

»čudežne otroke«, kakor so jim pravili. Med udeleženci koncerta smo opazili tudi prometnega ministra inž. Bešiča, poštnega ministra Torbarja, ministra za gozdove in rudnike Kulenovića, bana banovine Hrvatske dr. Šubašiča, bivše ministre Stošovića, Stankovića ter generalnega ravnatelja Bate Tomo Maksimovića. Eden izmed ministrov je poklonil zboru malih harmonikarjev primerno vsoto za lep izlet naših malčkov, vodji g. Vilku Šušteršiču pa je iskreno čestital k uspehu, ki je doslej največji v Sloveniji.

Ali si že prijavil vsaj enega novega naročnika . . .

Maribor

Tudi Maribor potrebuje tečaj za vzgojo šolskih vrtnaric

Iz »Službenih novin« z dne 5. t. m. posnamemo pravilnik o izobrazbi šolskih vrtnaric. V vseh modernih državah opazujemo veliko zanimanje za osnivanje šolskih vrtecev skoraj pri vsaki šoli. Pri nas imamo otroške vrtece po večini le v mestih. Otroški vrtec naj tvori prehodno vzgajališče od doma v ljudsko-osnovno šolo ter obenem razreši roditelje mnogih dnevnih skrbi in odgovornosti za varnost in vzgojo njihovih otrok. Po vsem tem je otroški vrtec pač ustanova, ki zlasti še spada tudi na deželo, kjer so naše matere-kmetice in delavke z delom ves dan prezaposlene! Znani so nam žalostni primeri, kako je s preskrbo otrok v predšolski dobi na naši vasi. Vse je na polju, v gozdu, v hlevu itd., mali otrok pa ali zaklenjen v temno čumnato, ali ga vzame mati s seboj, kjer blizu ali daleč od nje proč počenja dobro ali slabo,

posnema ostalo deco in odrasle v vsem dobrem, še več v vsem slabem! Prestajati mora mraz, vročino, glad, žejo, ali pa z drugimi uživa jedi in pijače, kar mu lahko škoduje telesno in duševno. In vendar po besedah »Dobre navade so edino, kar svojim otrokom lahko privzgojimo«, moramo misliti predvsem na vaškega predšolskega otroka, da ga zavarujemo in opremimo v tej važni njegovih razvojnih dobi z najboljšim telesnim, duševnim in že deloma duhovnim zdravjem ter tako priskočimo na pomoč obenem njegovim trpečim roditeljem. Ta kratka izvajanja naj za enkrat zadostujejo, da zahtevamo osnivanje šolskih vrtecev zlasti na vasi, na vaški šoli.

Prej omenjene »Službene novine« objavljajo tudi mesta, v katerih se bo vršil tečaj za vzgojo otroškovernih učiteljic, in

sicer: v Ljubljani, Sarajevu, Novem Sadu, Kragujevcu, Aleksincu, Cetinju in Beogradu. Kakor vidimo, v mestih onih pokrajin, kjer je ljudsko šolstvo že precej izgrajeno v smislu sedanjega zakona o narodnih šolah. Baš iz tega razloga pogrešamo, da med temi mesti ne najdemo Maribora, kjer imamo eno državno in eno zasebno učiteljsko, kjer je v mnogočem žarišče delavcev in delovanja v smeri sodobne pedagogike in kjer je prav za prav naša severna obmejna metropola in od koder bi se naj izlivalo živo gibanje za dvig našega obmejnega šolstva tudi s čim razsežnejšim osnivanjem obmejnih šol. Zato nujno prosimo, da se tečaj za izobrazbo otroških vrtnaric osnuje tudi v Mariboru ter naj banska uprava v tem smislu posreduje pravčasno pri ministrstvu prosvete! M. V.

O inštruktorjih in njihovi izberi

Čez tri tedne bodo spet oživelj zdej osamljeni razredi, kajti, popravni izpiti se bližajo. Studentje že mrzlično listajo po knjigah, nekatere mamice in očete pa še vedno stikajo po inštruktorjih. Pripravi so namreč, da brez njega ne bo šlo nikakor, kar je tudi večinoma res. Toda, vsak ne zna poučevati in vsakdo tudi ni najboljši učenec. Kaj pomaga še toliko denarja, ko pa je inštruktor za nič! Kako bi se temu deloma izognili? Letos bo že

skoraj prepozno, toda, za drugo leto bo ravno prav. Šolski zavodi naj bi ob koncu leta pritrčili v veži tablo, na kateri naj bodo napisana imena onih dijakov, ki bi radi poučevali in ki jih je ravnateljstvo dotičnega zavoda spoznalo za zmožne. Zraven pa bi bil naveden predmet in pa naslov inštruktorjev, da se lahko starši kar takoj nanj obrnejo. S tem bodo odpadle mnoge nevedčnosti. Starši bodo s tem gotovo zadovoljni.

Prvaki beograjskega gledališča pri nas

Večer humorja in pesmi

Jutri bodo gostovali v Mariboru člani beograjskega narodnega gledališča, ki so nedavno dosegli prav lepe uspehe v Zagrebu in drugih večjih mestih. Nastopili bodo pod geslom »večer humorja in pesmi«. Do solz se bomo nasmejali slavni prvakinji in ljubljenci Beograda Žakni Stokičevi, nadalje komiku Vl.

Antonoviču, ki je znan pod imenom »Serioža«. Popularni pevec šansonov in popevcic Boško Nikolić bo prav gotovo žel enak uspeh. Začetek senzacionalnega programa bo ob pol 21. v Sokolskem domu. Vstopnina: 15, 10 in 5 din. Vstopnice se dobe pri »Putniku«.

m Nočna lekarniška služba od 10. do vključno 16. t. m.: dvorna lekarna pri Sv. Arehu, Glavni trg 20, tel. 20-05; Magdalenska lekarna, Kralja Petra trg 3, tel. 22-70.

m Stare srebrne kovance po 50 din je mogoče brez odbitka zamenjati za nove pri blagajnah Narodne banke in drž. finančnih ustanovah samo še do danes 16. t. m. m Poročili so se dr. Leon Matjac, zdravnik iz Sevnice ob Savi, in zasebnica Beta Linzner; predilec Ritonja Jožef in Marija Kmetičeva; tkalec Jožef Kušče in pos. hči Hermina Kmet; ključavničar drž. žel. Franc Klajnšek in predilka Roza Strmšek.

m Sočna obdukcija trupla 48 letnega skladiščnika Rudolfa Mikše, katerega so pred neko gostilno ob Dravi našli mrtvega, je ugotovila, da je smrt nastopila zaradi srčne kapi, ko je padel iz gostilne na cesto.

m Vozovnice za poseben vlak v Ruše za nočno predstavo 18. avg. »Matija Gubec« se dobijo v bilietarnici »Putnika« v Mariboru, ki bo uradoval tudi v nedeljo v času od 9. do 12. in od 16. do 18. ure.

m Tekstilno industrijo Marko Rosner v Mariboru prevzame nova delniška družba s sedežem v Beogradu, o kateri smo nedavno poročali. Nova družba se imenuje »Roteks«, Beograd.

m Deklica pod kolesom. V Zg. Radvanju je neprevidni kolesar povozil 8letno delavčevno hčerko Frančiško Bedračevno, ki je dobila poškodbe po vsem telesu, da so jo morali prepeljati v bolnišnico. Kolesar je pobegnul.

Državna razr. loterija

Din 100.000.—:	44162
Din 60.000.—:	68404
Din 50.000.—:	94855
Din 30.000.—:	39820
Din 20.000.—:	40520
Din 16.000.—:	69481 74373 74857 76263 90734
Din 12.000.—:	36106 50738 56600 64134 67440 76719 90585
Din 10.000.—:	
352 27526 34184 36732 37055 38515 39375	
50283 51313 55046 65701 70447 70518 79689	
87769	
Din 8000.—:	
15778 27365 27749 31450 45142 47323 47718	
58723 70165 78745 81720 83748 84246 89450	
93770 95005 95710	
Din 6000.—:	
3832 5432 8547 11802 26731 32706 37210	
44428 51251 52326 52829 53204 54815 55195	
58218 66127 71010 72333 80744 89245	
Din 5000.—:	
3015 5371 11215 14352 23809 44828 44735	
50820 51758 54620 55381 57320 59739 67657	
75038 83839 98050	
Din 4000.—:	
391 1354 4181 4557 6247 5829 7134	
9211 10193 15429 15552 16450 17874 18226	
22002 31294 33843 34635 35122 25284 37422	
39241 42353 43593 43704 44255 51627 52823	
54269 58616 58861 68911	

(Brez jamstva)

Bančna poslovalnica BEZJAK, Maribor, Gosposka ulica 25 (tel. 20-97)

17. nacionalni šahovski turnir v Celju

Celje, 16. avgusta
V sredo so bile končane še naslednje prekinjene partije: Smigovec je brez igre predal proti Bernerju. Grašer je bil proti Medanju sicer izgubljen, toda Medan je

končnico forsiral ter brez potrebe žrtvoval figuro, nakar se je Grašer z dobro igro rešil v remis. Remis je končala tudi partija Gottlieb-Subarić iz 3. kola.

Zvečer se je igralo 5. kolo. Gottlieb-Jerman sta se v španski partiji po 16. potezi zedinila za remis. Gottlieb je sicer žrtvoval figuro za napad, toda Jerman je po dobri obrambi izsilil neodločen rezultat. — Na Smigovec damski gambit je Mišura izbral slovansko obrambo, v kateri pa je ob neprevidni igri izgubil figuro. Mišura je sicer podvzel kljub temu napad, toda Smigovec je z lepim protinapadom prisilil nasprotnika v 39. potezi k predaji. — Mlinar polagoma popravlja svoje začetne debacle. V tem kolu je močno zaigral proti Popoviču špansko partijo, osvojil v središčni kmeta ter po zamenjavi dam spravil Popoviča v silno stisko. Ko je Popović še izgubil kraliteto, je v 29. potezi predal. — Caro-Kann Pavlović — Zuk je dal lepo kombinacijsko partijo, v kateri je osvojil Pavlović v srednji igri kmeta ter grozil zajeti Zukovo damo. Zuk je moral dati figuro, da reši damo, v 33. potezi pa je še prekoračil čas razmišljanja ter izgubil s kontumacem. — Marek in Medan sta se po zanimivem razpletu ter dvojnem napadu v Stone-wallu zedinila po 40. potezi na remis. — Prof. Grašer in Drašić sta zaigrala nepravilno otvoritev. Drašić je prišel že v otvoritvi do vidne prednosti, ko je izoliral nasprotnikovega kmeta ter ga nato osvojil. Grašer je za napad, ki naj bi ga rešil pred izgubljenjo končnico, žrtvoval kvaliteto, vendar pa ni uspel. Drašić je prevzel iniciativo, nakar

se je Grašer v izgubljeni končnici po 52. potezi vdal. — Savić in Berner sta v Reijevem sistemu kmalu zavila v končnico, ki spričo neenakih lovcev ni mogla nobenemu prinesiti zmage, ampak sta se po 54. potezi zedinila na remis. — Silno dramatična in ostra je bila partija Šiška-Subarić z dvostransko rohado in dvokrilnim napadom. Partijo sta prekinila, ob nadaljevanju pa je Šiška, dasi je imel remis v rokah, napravil v časovni stiski težko napako, izgubil celo trdnjavo ter kmalu nato predal. — Španska partija Majstorović-Sorli je dala izredno težko pozicijsko igro. V nadaljevanju prekinjene partije si je Sorli priboril lovski par, dočim ima beli oblast nad h linijo. Partija je bila že v drugi prekinjena v precej nejasni poziciji, vendar pa ima Sorli nekaj izgledov na zmago s prostim kmelom na d liniji.

Včeraj popoldne se je turnir nadaljeval s 6. kolom. Prva je končala partija Subarić-Pavlović. V Grünfeldovi obrambi je podvzel Pavlović zelo nesoliden napad, ki ga je Subarić z odlično igro zavrnil ter v 26. potezi zmagal. — Napeto je bilo srečanje prof. Grašer-Marek. Slednji si je v Collejevem sistemu zgradil močno središče, podvzel silen napad, žrtvoval lovca in trdnjavo ter profesorja v 37. potezi matiral. — Proti Zuku se je branil Mlinar kraljevo indijsko. Mlinar je ob medli Zukovi igri z lahkoto izenačil ter nato prišel v prednost. Po težki napaki je zašel Zuk v brezupno pozicijo, izgubil kvaliteto ter se, kaj nato vdal. — Francoska partija Jerman-Savić je prinesla Jermanu znatno pozicijsko prednost. Toda Saviću je uspelo, da je izenačil. Jerman pa je podvzel napad, žrtvoval kmeta ter prisilil Saviča k predaji.

V damskem gambitu Mišura-Gottlieb je slednjiprav zgodaj z napak potezo izgubil figuro. Ob likvidaciji središčne igre pa se je Gottlieb z zamenjavo dame za dva stolpa nekoliko rešil ter dobil izgled za remis. S ponovno napako pa je izgubil stolpa, nakar se je takoj vdal. — Smigovec je v nepravilni otvoritvi proti Medanju že v srednji igri napravil po napačni kombinaciji kmeta, koj nato pa še figuro. Seveda ga tudi nadaljnja dobra igra ni mogla rešiti. V brezupni poziciji je kmalu nato predal. — Šiška in Berner sta se v Nimcovičevi igri po korektni igri kmalu zedinila za remis. — V damskem gambitu Drašić — Sorli je slednji že v središčni dobil figuro za tri kmete. V veliki časovni stiski (to je za Sorlija redkost!) pa je Sorli prezrl figuro. Partija je bila v nejasni poziciji prekinjena. Sorli ima kmeta manj ter se bo moral pošteno potruditi za remis. — Popović in Majstorović sta partijo prekinila. Ob prekinitvi ima Majstorović kvaliteto in dva kmeta več ter bo partijo z lahkoto dobil.

Stanje po 6. kolu: Jerman in Subarić 5, Berner 4½, Sorli 3½ (2), Drašić 3½ (1), Mišura 3½, Gottlieb, Marek, Mlinar in Šiška 3, Majstorović 2½ (2), Medan in Smigovec 2½, Popović 2 (1), Pavlović 2, Savić 1½, prof. Grašer in Zuk ½ točke.

114. Kraljevo indijska obramba.

(6. kolo v Celju 15. avg. 1940)

Beli: Franjo Zuk Črni: Marjan Mlinar

1. d4, Sf6 2. Sf3, g6 3. Lf4, Lg7 4. e3, 0-0 5. Le2, d6 6. h3, e5 7. e3, b6 8. Sbd2, Lb7 9. 0-0, Sbd7 10. Lh2, a6 11. a4, Te8 12. Db3, De7 13. Tfe1, De6 14. e4, cxd4 15. Sxd4, De7 16. Ld3, Se5 17. De2, Sxd3 18. Dxd3, Sd7 19. Se2, Se5 20. De3, Td8 21. f4, Sd7 22. De2, Se5 23. Sb4, e6 24. e3, a6 25. Se2, fxe5 26. fxe5, Sd3 27. Sf5, Sxe1 28. Txe1, Lxf3, Lxf3 29. gxf3, De4 in beli predaj.

m Sokol Maribor I. poziva članstvo in naraščaj v soboto, 17. t. m., ob 16. na sestanku na grobu pok. staroste br. Ljudovite Pivka, da počastimo spomin njegovega 60. rojstnega dne. Udeležba bratov in sester v civilu z znakom. Štarošta.

Aretacija zagrebškega morilca v Mariboru

V noči od ponedeljka na torek so našli v južnem zagrebškem predmestju v Krajncičevi ulici umorjeno krčmarico Marijo Ključkovo. Pri preiskavi je padel sun na bivšega ljubimca mesarskega pomočnika Franca Žnidarja, ki je po rodu Slovenec. Obremenjuje ga neko poslovilno pismo prijateljem, kjer pravi, da ga je Ključkova opeharila za 7.000 din. Policija je izdala za njim tirnico, na podlagi katere so ga v soboto popoldne prijeli obmejni organi, ko je hotel morilec pobegniti preko meje v Nemčijo. — Žnidarja so prepeljali v Maribor, kjer so ga na okrajnem načelstvu po plačani globi za prekoračenje meje izpustili. Na ob-

mejnem komisariatu pa so le postali pozorni na časopisna poročila o zagrebškem umoru. Zato so policijski organi pričeli Žnidarja zasledovati. Pred glav-

nim kolodvorom so ga res izsledili in prijeli. Pri zaslišanju je zločin priznal. — Morilca so prepeljali v Zagreb, kjer se preiskava nadaljuje.

Grozna smrt pod vlakom

Davi je povozil vlak, ki pelje ob 4. proti Rušam, v začetku studentskega gozda pri kilometrskem kamnu 3,6 okoli 30 let staro žensko. Kolesa so ji odrezala glavo in levo roko. O dogodku so bili takoj obveščeni študentski orožniki, ki bodo ugotovili, ali

je napravila neznanka samomor ali pa gre za nesrečo. Pri pokojnici so našli sliko nekega moškega, kar bo morda olajšalo ugotovitev njene identitete. Pokojnica ima v kite spletene lase, v ustih zlat zob ter je preprosto oblečena.

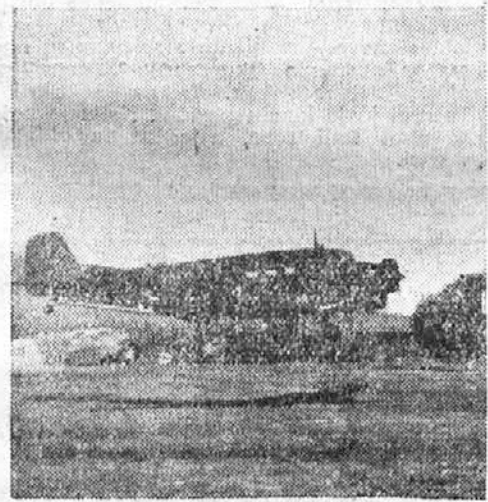
Zanimivosti

Prej palača papežev, zdaj sedež Mussolinija

Skoro vsak dan se v zvezi s političnimi dogodki imenuje tudi palača Venezia v Rimu. Mogočno poslopje si je izbral italijanski ministrski predsednik Mussolini pred 15 leti za sedež svojega kabineta, tu je ognjišče in žarišče vseh velikih odločitev v življenju italijanskega naroda. Palača je simbol vstajenja italijanskega imperija, nje sloviti balkon pred velikim trgovim oder, s katerega je bila oznanjena fašistični Italiji zmagonosna pot novega režima in njegovih uspehov. Piazza Venezia lahko sprejme na svoji veliki prostor, ki stoji skoro v geometričnem središču Rima, nad 100.000 ljudi.

Palača Venezia je večinoma zgrajena iz kamena starega Rima. Mussolini vlada tako rekoč med zidovi, ki so nekoč že videli slavo starega Rima. Ko je v 15. stoletju takratni kardinal Barbo, kasnejši papež Pavel II. začel z gradnjo palače, je porabil bližnje razvaline Koloseja kot najprikladnejši kamnolom za zidovje. Tedaj je stala komaj še tretjina ogromnega Koloseja in ker je v Rimu zmerom primanjkovalo gradbenega materiala, so jemali debele kvadre iz zidov starega gledališča.

Leta 1464 je postal kardinal Barbo, po rodu iz Benetk, papež. Gradnja palače je le počasi napredovala. Na sprednjem pročelju palače je še danes vzdignjen grb z imenom papeža Pavla II, gospodarji stavbe so se pa večkrat menjavali. Lev sv. Marka je tudi še tu, toda Markova palača je postala kasneje palača Venezia. Več papežev je stolovalo v njej, 200 let je imela republika Venezia tam svoje poslaništvo. Ko je cerkvena država razpadla, se je v palači naselilo avstro-ogrsko poslaništvo pri sv. stolici. Bila je to najmirnejša doba palače do vstopa Italije v svetovno vojno 1915.

Nemško letalo za prenos padalcev starta

V dvorani, kjer je uradovalo avstrijsko poslaništvo, sprejema danes Mussolini deputacije, zaključene družbe, deli odlikovanja in se posvetuje s sodelavci. Dvakrat v letu prihajajo sem kmetje, da prejmejo nagrade v žitni bitki. Tej dvorani je priključena cela vrsta drugih soban. Uradi Mussolinija zavzemajo le manjši prostor. V veliki dvorani ima Mussolini v kotu svojo pisalno mizo in kdor prihaja v avdienco, mora preko širokega prostora do mize.

General Cabiati o napadu na Anglijo

Italijanski vojaški strokovnjak, general Cabiati pravi, da »bo Nemčija v prihodnjih dneh uporabila za napad na Anglijo ne več 500, kakor doslej, nego več tisoč letal. Nemška pomorska aktivnost v Kanalu in Severnem morju napoveduje začetek splošne ofenzive na Veliko Britanijo. Nihče ne more pravilno oceniti nove vojne metode, ki so izzvale pravo revolucijo tako v taktiki kakor sredstvih, ki se uporabljajo v modernem bojevanju. Zato si tudi ne moremo predstavljati nujnega izkrcavanja čet na Angleškem po starih metodah.

Anglija je v vsem imperiju prisiljena

V tej dvorani je papež Pavel II. izvesil mnogo pred Galilejem prvo zemljepisno karto sveta. Tedaj še niso poznali globusa, svet so smatrali za okrogel krožnik. L. 1633, sto petdeset let kasneje, je moral Galilei zagovarjati svoja dognanja pred inkvizicijskim sodiščem v Rimu. Ne daleč od tod je na neki vili napis: »V tej dvorani je bil Galilei ujet in obsojen, ker je trdil, da se suče zemlja okrog sonca.« Mussolini ni pustil, da bi Beneško palačo modernizirali. Razen majhnih restavracij je ostalo vse pri starem.

na defenzivo, osovinske sile so povsod v ofenzivi. Po dosedanjih izgubah, stalnih napadih iz zraka in s podmornicami sodeč bo angleška mornarica za dva meseca polovico manjša. Počasi prihaja že vprašanje, ali se bo sploh mogla Anglija po morju še prehranjevati. Primanjkuje Angležem že pilotov, uporabili so doslej 80% svojega letalstva, sile osi komaj 30%. Nemčija in Italija imata tedaj v rezervi še 70% svojih letal. Izkrcavanje na Angleškem bo napočilo šele tedaj, ko bo Hitler smatral, da je prišel ugoden trenutek za takšno vojno operacijo.«

Usoda velike norveške književnice

Ko je izbruhnila vojna na Norveškem, je iz dežele pobegnila na Švedsko tudi pisateljica Sigrid Undset. Vsa izčrpana je dospela peš na smučeh in saneh preko meje, ne vedoč za usodo svojih dveh sinov, ki sta ostala v vojski. Šele pred dnevi je zvedela, da je njen 26letni sin padel v bojih za svobodo.

Sigrid Undset je dobila 1928 Nobelovo nagrado za književnost. Ker je živela zelo samotno, je bilo izven Norveške malo čuti o njej. Rodila se je 20. maja l. 1882 v Kalinborgu na Danskem. Njen oče

je bil Norvežan iz Trondhjema, znan arheolog. Prepotoval je Skandinavijo, srednjo Evropo, Italijo in Grško ter pisal arheološke razprave. Ko je bilo Sigrid štiri leta, so se starši preselili v Oslo. V 11. letu ji je umrl oče, dovršila je trgovsko akademijo, se posvetila slikarstvu in postala privatna uradnica. V 20. letu je napisala prvi zgodovinski roman, kateremu je sledila vrsta drugih del. Leta 1912 se je poročila s slikarjem Svarestadom. Nastanili so se v Lilienhammerju, od koder je morala pobegniti pred vojnimi nevarnostmi.

Poznal je 13 predsednikov v USA

V Evropi najbolj znan Američan je predsednik Columbia univerze v New Yorku, dr. Nikolaj Murray Butler. On vodi tudi Carnegievo mirovno ustanovo, predseduje ameriški akademiji znanosti in umetnosti. Nedavno je izdal svoje spomine, iz katerih izvemo, da je Butler kot mlad mož spoznaval angleškega državnika Gladstona ter nemškega železnega kanclerja Bismarcka. Osebnost je občeval s 13 predsedniki Zedinjenih držav, prvi

od njih je bil Hayes. S šestimi ali sedmimi od njih je vodil zelo intimne stike in razpravljal z njimi v živahnih debatah o zunanjepolitičnem položaju. Butler si je zmerom prizadeval, da bi USA vodila energično akcijo za mir in povzdigo sveta. Čeprav je po izvoru republikanec, je odobral Rooseveltove reforme in je pristaš Huilovih prizadevanj za obnovo miru in zmago pravičnosti v svetu.

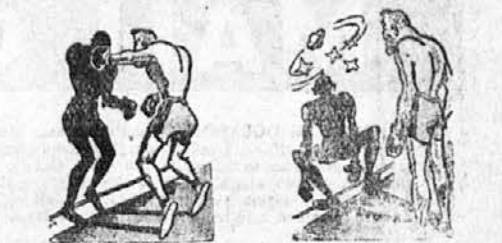
Nemški podmornici se pripravljata na nove akcije v podmorniški vojni

Pisateljska groznica je zajela Američane. Veliki ameriški listi so razpisali nagrade za najboljšo kratko novelo. Zdjaj piše vse od 17. do 70. leta, ker si vsak domišlja, da ima pisateljsko žilico. Odbor je prejel v kratkem času nad 10.000 »novel«. Komisija je morala izjaviti, da je bilo pri večini teh »sijajnih del« škoda za papir...

Avtocesto bodo gradili na Slovaškem iz Bratislave v Turčanski Sv. Martin, Ružomberk, Poprad, Prešov, Mihalovec, dalje proti Budimpešti. Dolga bo do meje 430 km, široka 28 in pol metra. Zaposlenih bo več tisoč delavcev, stala bo cesta vsak km blizu 4 milijone ks. Nemčija je že obljubila strokovnjake in stroje.

Trgatev grozdja že v juniju prakticirajo v Nemčiji. Postavili so v Neunaruju več trtnih nasadov pod steklo. Stalna temperatura 25° C je pripomogla, da je grozdje zgodaj dozorelo.

Patrulje narodne milice stalno križarijo po deželi Velike Britanije, posebno na severu. Tvorijo jo večinoma farmerji in lovci ter člani jahalnih društev.

Boksar se tepe z lastno senco.

Sergiusz Piasecki

LJUBLJENEC ZVEZD

74 Roman iz tihotapskega življenja na bivši poljsko-ruski meji

Pri Dovrilčukovih je vladala med jedjo ušina. Tokrat pa je napravil Krisa pravo revolucijo. Jedel je, govoril, jedel in spet govoril... Obračal se je na levo in desno, iskril z očmi, se smejal ter se šalil. Vse je razveselil... Vidim same vesele obraze. Čedalje glasnejši so. Čudim se Krisi, takega ga nisem poznal. Navadno je zelo redkobeseden. Do tovarišev je bil hladen, zame ljubezniv, toda skopih besed. Glej ga, sedajle pa kipi v veselju in šalivost. Rad bi nas razveselil, in glej, posrečilo se mu je.

Doma so imeli balalajko, na katero so fantje in dekleta včasih igrali. Zvečer, ko se je zbrala vsa družina, je vzel Krisa balalajko in pričel igrati. Reči moram, da je igral prav dobro in vsi smo ga občudovali. Saj nismo mogli verjeti da je mogoče tako lepo igrati na balalajko.

Krisa pa je igral pesem za pesmijo. Česar ni mogel izraziti z balalajko, to je storil z mimiko, z obrazom in telesom. In ob spremljavi balalajke je pričel peti belorusko:

Dekle zlato, srce moje, ah, žametno je lice tvoje!

Sladko je obračal oči proti dekletom in nadaljeval:

Ko zvečer sedim ob tebi, mislim vselej, da sem v nebi! in ko poljubim usta tvoja, tri dni je sladkost v meni.

Dekleta se hihitajo, suvajo se s komolci, toda Krisa poje naprej kot zasran. Pesem za pesmijo; igra valčke, polke, ko račnice in celo lastne skladbe. Ves danas je nadvse prijetno zabaval, proti večeru pa se je jel odpravljati na pot.

Matija je vabil Kriso, naj pride, kadar koli bo le utegnili. Spremil sem ga. Spotoma mi je pripovedoval razne novice iz mesta. Blizu gozda se je ustavil. Tu sva precej časa razgovarjala in kadila. In kot bi ga nekaj zbudilo, mi je dejal:

Hm, dekleta pa imaš ko rože!
— Da, da...
— Ti, pravim ti, prisloni se h kateri... Veselejše ti bo...
— Kaj takega mi še...
— Kaj bi se delal... Dekleta kar gorijo. Ti pa nič... Saj si bodo mislila, da si invalid!

Kmalu nato sva se ločila. Krisa se je naglo spustil proti glavni cesti, jaz pa sem se vrnil. Vse sem še našel za mizo. Dolgo smo še govornili, se smejali, spominjajoč se Krisa.

Da, Krisine besede glede deklet so me vzpodbodle. Jel sem jih natančneje opazovati. Mile oči imajo z dolgimi trepalnicami, pa majhna rdeča usta in za njimi svetle bele zobe. Vse so prikupnih postav. Čedalje bolj me mikajo. Dekleta to čutijo, jaz pa vidim, kako bi mi rade ugajale. In kako so si podobne.

Ta večer smo precej kasno legli k počitku.

Sanjalo se mi je o dekletih z milimi očmi in rdečimi ustnicami.

2

Kmalu po rojstvu Device Marije so se jeli bratje Dovrilčukovi pripravljati na pot čez mejo. Matija in Bazil sta pripeljala iz mesta precej blaga. Blago je sicer ceneno: moški in ženski volneni jopiči, rute, čevlji in usnje. Toda vprav pri tem blagu je mogoče največ zaslužiti, ker gre v Sovjetiji imenitno v denar.

Razdelili smo si blago in pripravili pet nahrbtnikov. Na pot pojdemo jaz, trije bratje in Katja. Sprva je nismo hoteli s seboj, pa se je odločno postavila po robu, češ da je že šla čez mejo. Slednjič ji je Matija dovolil. Zdjaj le še čakamo ugodnega vremena.

Nekaj dni za tem, ko sta Matija in Bazil pripeljala blago, je nastal močan snežni metež.

— Če do večera ne preneha, odrinemo še danes, — mi je dejal Bazil.
— Prav zanesljivo je, da ne preneha, — sem mu pojasnil.
Zares, metež ni pojenjal, ampak se je šele prav razbesnel. In ko sem pred mra-

kom za trenutek pomolil glavo skozi vrata mi je bušil v obraz cel plaz snega. Gozda, ki je bil jedva sto korakov od hiše, nisem videl v snežni megli. Ves premrl sem se vrnil v sobo. Pripravili so nam večerjo.

Pri večerji je vladalo resno, skoraj svečano razpoloženje. Vsa družina je bila zbrana okoli mize. Izpili smo steklenico vodke, da bi se dodobra ogreli ter na srečo naši poti čez mejo. Potlej smo se pripravili na pot. Bratje in Katja so si naredili belo, doma pripravljeno obleko. Prav tak kožuh mi je prinesel Matija. Imenitno oblačilo: lahko, toplo, ne da bi se razlikovalo od bele snežne odeje.

Bratje in Katja so se poslovili. Ista sem storil tudi jaz. Krepko sem stisnil Matiji, Hani in dekletom roke.

— Bog daj srečo! — so mi vsi zaželeli.

Od skednja smo krenili čez polje ter utonili v snežnem metežu. Bazil je šel prvi, za njim Šimon, Katja je bila tretja za njo jaz, dočim je Ignacij zaključil naše krdelo. Med hojo sem potisnil roko v žep ter oprjel ročaj samokresa, ki mi ga je kupil Krisa, ker mi je prejšnjega zaplenila policija. V levem žepu sem imel rezervne naboje in električno svetilko.

Precej časa smo hodili ob robu gozda. Nato smo zavili v gozd ter se motali med debli in štori. Po Bazilovi pazljivosti sem presodil, da smo blizu meje. Čedalje počasneje smo hodili ter se včasih ustavljali.

(Dalje.)

Sport

Dobro obiskane konjske dirke na Teznem

Pod pokroviteljstvom mariborskega župana dr. Juvana so bile včeraj na teznem dirkališču izredno uspele konjske dirke v izvedbi mariborskega Kasaškega društva. Za prireditelje je vladalo veliko zanimanje, tisočglava množica se je gnetla okoli dirkališča. Posejili so jo tudi zastopniki vojaških in civilnih oblasti, med drug. bivši komandant mesta gen. Golubović, polkovnik Kiler, garnizonar podpolkovnik Maslač, sreska načelnika dr. Šiška in Ajlec, pokrovitelj dirk župan dr. Juvan, podžupan Zebot itd. Največje zanimanje je veljalo jugoslovanskemu kasaškemu derbyju, za katerega so si trije lastniki konj naročili vozače iz Zagreba, Dunaja in Budimpešte. Dunajčan Fischer je Weitzlovega konja Senora tudi pripeljal do zmage. Doseženi čas je prav dober, v teku let je bil samo 1. 1936 (Pika, Slavič, 1:31.5) in 1923 (Silvia, Filipič, 1:21.12) dosežen še boljši čas. Vojaška godba je prijetno krajšala odmore, ki so bili včasih na račun totalizatorja malo daljši. Organizacija dirk je bila ves čas na dostojni višini, vodstvo je bilo poverjeno Celjanu F. Königju, ki je istočasno zastopal tudi kasaški centralo. Predolgo bi bilo, ako bi hoteli naštetiti tudi njegove sodelavce. Veliko zanimanje je vladalo za konje vojne jahalne šole iz Zemuna, ki so letos prvič startali v Mariboru ter želi obilo priznanja, za kar gre pač v prvi vrsti zasluža šefu nastave jahanja podpolkovniku Milanu Desoviću, ki je tudi vodil Concours hippique dirke.

Dirke so dale sledeče rezultate: I. Dirka Karla Pahnerja, heat vožnja za štiri leta stare konje iz vseh krajev. Nagrade so bile po 1600, 600, 400 in 200 din: 1. Krka, 7letn. kobila staja Bijenik, km čas 1.34; 2. Jasna, 5letna kobila Jož. Krajnerja v času 1.37.7; 3. Dizma, 11letni konj Franca Kodelje, čas 1.45; 4. Tilde-K, 11letna kobila Janka Kocjana v času 1.43.

II. Dirka Ljutomer za 3letne in starejše jugoslovanske konje. Proga 2500 m, nagrade 1200, 400, 250, 150 din. Dirkalo je osem konjev. 1. Mojca, 3letna kobila Ivana Lipeja, čas 1.37.2; 2. Splendit, 3letni žrebec ekonomije iz Vukomerca, 1.35.4; 3. Pulfin, 3letni žrebec Jožka Slaviča, čas 41; 4. Bessi, 4letni konj poročnika Ivana Krapea, 1.01; 2. III. Dirka Concours hippique: 1. Boby, 9letni konj poročnika Ivana Krapta, 1.01; 2. Gladiator, 8letni konj poročnika Ed. Papsta 1.18; 3. Aristid, 9letni konj konjeniške šole v Zemunu, 1.24; 4. Jablan, 9letni konj konjeniške šole v Zemunu, 1.25; 5. Perun, 7letni konj, 1.04.

IV. Dirka Karla Pahnerja: 2. vožnja. 1. Krka, 1.35.1; 2. Hilda, 1.34; 3. Jasna, 1.38.5; 4. Dizma, 1.45. Krka je tudi v skupnem plasmanu odnesla 1. zmago. V. Dirke, jugoslovanski kasaški derby za državno nagrado 20.000 din. Startati so smeli

le konji, ki so v zasebni vzgoji in vsaj 1936. leta v Jugoslaviji rojeni in vzgojeni, ki še niso zmagali nikjer v inozemstvu. Proga je bila dolga 3350 m, zmagal je 4letni žrebec Senor, last Karla Weitzla iz Maribora, v času 1.32.5; 2. 4 letna kobila Lada, last staja Bijenika, 1.32.2; 3. Lidija, 3 letna kobila ekonomije Vukomerca, 1.35.5; 4 letni žrebec Legro, last Al. Novaka, 1.36.5; 5. 4 letni žrebec Sylent, last Eda Funka iz Zagreba, 1.46.

VI. Concours hippique, skakanje na srečo: 1. Margo, 5letni konj konjeniške šole v Zemunu, jahač kapetan Klobučarič, preskočil 27 prepon v času 2.30. 2. Arogant, 9letna kobila iz konjeniške šole v Zemunu, jahač major Hugo Gočnikov, 25 prepon v času 2.30. 3. 5letna Korana konjeniške šole v Zemunu, jahač major Gočnikov, 22 prepon v času 2.30. 4. Perun, 7 letni konj konjeniške šole v Zemunu, jahač poroč. Djurić, 12 prepon v času 1.22.

VII. Dirka Ljubljana za triletne in starejše jugoslovanske konje. Proga 2200 m, nagrade 1200, 400, 250, 150 din. 1. Orlov, 7letni konj Franca Filipiča iz Maribora, 1.36.5; 2. Pulfin, 3letni žrebec Jožka Slaviča iz Ljutomera, 1.39.2; 3. Muki, 5 letni žrebec Franca Kiseljaka, 1.40.9; 4. Palestra, 3letna kobila Franca Herica, 1.42.5. Dirka je bila prvič radi karambola Filipič — Slavič tik pred ciljem razveljavljena ter se je ponovila.

VIII. Galopska preponska dirka za vse pionirske konje, proga 1600 m, nagrade skupno 1200 din. 1. Komitar inž. Westna iz Celja, 1.55; 2. Valencija poročnika S. Papsta, 1.56.

IX. Spominska dirka Rudolfa Warren-Lippita, dvoprežna vožnja za 3 letne in starejše konje iz vseh krajev. Proga 2800 m, nagrade 2500 din. 1. Orlov-Janko (Franc Filipič, Maribor) 1:44.2. 2. Mojca-Jasna (Ivan Lipej, Jože Krajner) 2:01. 3. Katjana-Dizma (Franc Kodela) 2:05. Dirke so prinesle mariborskim lastnikom konj izredno lepe uspehe ter se bodo 18. avgusta nadaljevale.

SPARTAK—REPREZ. SOFIJE 7:1 (4:1) Ruski nogometaši so premagali tudi reprezentanco Sofije ter ponovno dokazali visoki razred ruskega nogometa. Stadion je bil nabito poln.

LJUBLJANA—USKOK (Zagreb) 0:0 Ljubljana je nastopila s 5 rezervnimi igralci ter je dosegla samo remis.

FRANTIŠEK KOŽELUH V MARIBORU V Maribor je priprotoval znani zagrebški teniški juniorji igralec František Koželuh, nečak nekoč slavnega svetovnega prvaka Karla Koželuha. Mudil se bo več dni v Mariboru kot gost ISSK Maribora. Ker je František Ko-

želuh poleg naših zastopnikov v tekmovanjih za Davisov cup gotovo eden izmed najmočnejših predstavnikov zagrebškega tenisa, je treba njegovo bivanje v Mariboru toplo pozdraviti, ker bodo naši igralci imeli priliko za dober trening v številnih ekshibicijskih igrah na igriščih in Ljudskem vrtu.

TENISKI DVOBOJ BEOGRAD—LJUBLJANA 4:2

Na teniških igriščih Ilirije pod Cekinovicim gradom je bil teniški dvoboj Beograd—Ljubljana. Beograjčani so nastopili brez obolelega Branovića, ljubljansko moštvo pa je ojačil Boris Smerdu. Kljub temu so gosti sigurno zmagali. Odigrali so 4 single in dva double s sledečimi rezultati: singli: Berta (B)—dr. Smerdu (L) 6:2, 6:3; Smerdu (L)—Radovanović (B) 6:0, 6:1; Banko (L)—Dukić (B) 7:9, 6:1, 6:4; Bogdanović (B)—Šivic (L) 8:6, 6:0; double: Berta-Dukić (B)—Banko-dr. Smerdu (L) 6:4, 6:1; Radovanović-Bogdanović (B)—Smerdu-Šivic (L) 6:3, 6:1.

KOTNIK JE TEKEL 3 KM 8:54.6

Rezultat v teku na 3 km je bil na meetingu Makabije v Zagrebu že drugič izboljšan v letošnjem letu. Na izbirnem meetingu za troboj Ljubljana - Zagreb - Beograd 28. VII. v Ljubljani je Zmago Košir (Placina) izboljšal rekord Kotnika (Concordija) za 4 desetinke sekunde na 8:56, sedaj pa je Kotnik pretekel to progo v času 8:54.6, ki pa ne bo priznan kot novi rekord, ker pri pomanjkljivi organizaciji meetinga niso bili na mestu trije časomerilci.

Med prvorazredne klube je bil uvrščen ljubljanski skupini STK Moste, ker je SK Reka prijavil zvezi razpust nogometne sekcije ter je bilo treba kompletirati številno prvorazrednih klubov.

V plavalnem ligaškem prvenstvu je v Zagrebu Viktorija s Sušaka premagala ZPK z 72:37 točkam. Waterpolo tekma je bila pri stanju 2:0 (1:0 za ZPK prekinjena, ker sodnik ni več mogel obvladati igralcev ter je raje prekinil igro.

Prekinjena tekma v waterpolu Jug-Jadran se bo po sklepu vrhovne plavalne zveze v celoti ponovila na stroške Jadrana najkasneje do 1. sept. Kakor znano je pri prvi tekmi nekdo izmed občinstva sunil sodnika v morje.

V hrvatski ligi je Hajduk v Splitu premagal Slavijo (O) s 6:1 (4:0).

V kvalifikacijski tekmi za vstop v hrvatsko ligo je zagrebški železničar doma premagal Slavijo (V) z 1:0 (0:0).

Najboljši čas dneva v II. motociklističnih dirkah SK Ilirije na Gorjance je dosegel Zagrebčan Nikola Jurčić (IHMK Zagreb) na BMW z 10:14.

Spomnite se CMD!

Drobne novice

28 VAŠČANOV SE JE ZAŠTRUPILO S POKVARJENIMI KLOBASAMI IN MESOM

Do množestvenega zastrupljenja s pokvarjenimi klobasami in mesom, ki jih je prodajal brezvesten mesar, je prišlo v vasi Mokrinu pri Veliki Kikindi. Mesar Djura Djukanović je prodal klobase kmetu Stojanu Beloševu. Kmalu nato je obolela cela njegova družina, zdravnik je ugotovil zastrupljenje vsled pokvarjenega mesa. Kmalu se je javilo zdravniku še več vaščanov, tako da je končno občinska oblast na predlog zdravnika objavila, naj se javijo k pregledu vsi, ki so pri tem mesarju kupili klobase ali meso. Med mnogimi prijavljenimi so zdravniki ugotovili 28 slučajev zastrupljenja. Razjarjena množica je hotela mesarja linčati, kar pa so preprečile oblasti, ki sedaj vršijo preiskavo.

n. Nenavaden vzrok smrti. V Solinu je krojaški pomočnik Hrvoje Rašković ujel ribo v reki Jadro ter se z njo igračkval. Pri tem mu je še živa riba zdrsnila v usta in jo je požrl. Kmalu je začutil strašne bolečine v želodcu. Kljub takojšnji zdravniški pomoči mu ni bilo mogoče rešiti življenja.

n. Dva tovorna vlaka sta trčila pri postaji Zavidovići na progi Sarajevo — Brod. Izšlo je 10 vagonov, ranjena sta dva železničarja. Materialna škoda je jako visoka, promet je precej omejen, v glavnem se vrši le potniški promet s prestopanjem.

n. Premično zaklonišče pred zračnimi napadi je zgradil arh. inž. Božidar Obradović. Izdelano je iz železobetona ter ima prostora za 2—3 osebe. V vsej državi imamo doslej le eno tako zaklonišče na postaji Beograd—Dunav.

n. V prepiru je zabodel Janko Tešić, čuvaj tobačne tovarne v Banjaluki, svojo ljubico Ančko Gradovo v neki kavarni na periferiji večkrat v hrbet, ker se je šla z znanci kopat na Vrbanjo.

n. Silen vihar je divjal v noči od ponedeljka na torek nad Zagrebom. Strela je med drugim udarila v telefonski vod na pošti 2 pri glavnem kolodvoru ter povzročila požar, ki pa so ga kmalu pogasili.

n. Prevarana v ljubezni je 21 letna maturantka Nada Rukavina v kopališču Topuskem ustrelila 22 letnega studenta Josipa Markulina-Ivančiča. Kot gimnazijec je 4 leta stanoval pri njenih starših, med obema je nastopilo ljubezensko razmerje in obljubil ji je zakon. Ko pa je prišel v Zagreb, jo je kmalu pozabil. Nada je hotela ubiti tudi sebe, a je krogla obitčala v cevi.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za te oglase je din 10.—. Družbe, opekli. dopisovanja in ženitovanjski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 12.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojnó. Oglasi davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga je vpslati v pisnu skupaj s naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409. — Za vse pisemne odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znanjka za 3 din.

KAM, KJE?

V soboto VRTNI KONCERT v gostilni pri »Lovcu«, Frančkanova 39. Marinirane, ocvrte in pečene ribe kakor tudi druga jedila ter dobra kapljica. 16545-1

SLUŽBO DOBI

MIZARJI se sprejmejo. Pohištvó Zelenka, Ulica 10. oktobra 5, Maribor. 16512-2

KUHARICO GOSPODINJO sprejme Dijaški dom. Kocevje 6436-2

SLUŽKINJA

młajša, večša kuhe in gospodinjstvu se sprejme. Košaki št. 39. 16523-2

Izurjeno ŠIVILJSKO POMOČNICO sprejemem. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 16511-2

STANOVANJE ODDA

LEPO STANOVANJE oddam s 15. sept. Studenci, Ciril-Metodova 17, nasproti pošte. 16527-5

Oddam STANOVANJE sobo, kuhinjo v novi hiši — Trgovina Kosec, Betnavska c. 47. 16526-5

Odda se STANOVANJE prilično, kuhinja in soba, Taborska 13. 16513-5

SONČNA ZAŠČITNA OČALA KUPIS UGODNO V PROGERIJI WANC

STANOVANJE IŠČE

Vdova pa šolskem upravitelju išče ENOSOBNO STANOVANJE za 1. september v mestu. Toč na plačnica. Pisemne ponudbe v ogl. odd. »Večernika« pod »Stanovanje 13«. 16529-6

PREHRANA

DIJAKA sprejme v dobro oskrbo in skrbno nadzorstvo učiteljska družina. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 16525-7

Spomnite se CMD!

SOBO IŠČE

Iščem s 15. avgustom OPREMLJENO SOBO v centru mesta. Naslov pustiti v oglasnem oddelku »Večernika«. 6152—9

POSEST

POZOR! Proda se posestvo 5 oralov z vinogradom na lepi sončni legi tik državne ceste, 15 minut od kolodvora. Hiša zidana 1936 leta. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 16540-11

OBRT - TRGOVINA

KERAMIKA

Hišni posestniki in najemniki, pregledite Vaše počti in štedilnike, predno nastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni Anton Rajšp, Maribor, Orožnova 6, kjer si lahko ogledate veliko zalogo. Prvo vrstne ploščice ter pečl. — Stavbeniki in pečarji popust. 5212-13

POHIŠTVO-OPREMA

POSTELJA z vložkom, nočna omarica, umivalnik z ogledalom in sto li poceni napredaj. Slovenska ul. 28. 16543-17

ŽENSKI KOTIČEK

STEKLENICE 1/2 l in 3/4 l kupi Drogerija Kanc. 16529-18

ŽENITBE - DOPISI

Dva MLADA OBRTNIKA želita znanstva s simpatičn. gospodičnima — tovarniškima delavkama v svrhu skupnega gospodinjstva. Ženitev ni izključena. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »16541«.

Kdor hoče imeti odgovor na male oglase naj pošlje din 3.— v znakah na oglasni oddelek »Večernika«.

Žela važna!

Oddajte še danes MALE OGLASE za sobotno številko

GLASBILA

RADIO dobro ohranjen kupim ali dam drva zanj. Ponudbe pod »Radio« na ogl. odd. »Večernika« 16520-20

POUK

Ant. Rud. Legatov ENOLETNI TRGOVSKI TEČAJ s pravico javnosti Maribor. Vpisovanje in pojasnilo dnevo, šolski program zastojni, lastni dijaški internat. Vrazova ulica 4. 16542-21

VOZILA

B. M. W. MOTORNO KOLO s prikolico, 750 ccm. v odličnem stanju, prodam. Vprašati pri poslovalnici »Večernika« v Celju. 6238-22

PRIDELKI

Kupim vsako množino JABOLK po dnevni ceni. Jakob Kunter, izvoz sadja, Maribor. Ko pitarjeva 12. 6486-23

Klobuke.

čepice, okraske itd. dobite najceneje iz domače delavnice. Sprejemam vsa popravila v strokovno izdelavo od 10—28. Se priporoča

Babošek Vladko klobučarstvo MARIBOR, VETRINJSKA 5